

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Poczta, nadto we wszystkich Pocztych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. **POŁROCZNA** 8 rubli srebrem.

PIĄTEK,

24 Kwietnia.
6 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 23 Kwietnia.
5 Maja.

NOWINY DWORU.

W przeszły Poniedziałek, 20 Kwietnia, hrabia *de Brey*, nowoumocowany w charakterze Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Króla Jmci Belgów, miał zaszczyt być przyjętym na posłuchaniu przez N. CESARZA Jmci i złożył N. PANU swoje listy wierzytelne.

Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 19 Kwietnia 1853.

Zarządzający Ministerstwem Wojny, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik *xiążę Dołgorukow 1*, zostaje zatwierdzony na urzędzie Ministra Wojny, z zachowaniem dotychczasowych stopni i godności; — Sumski pułk Huzarów ma przybrać odtąd nazwanie pułku Huzarów Jenerał-adjutanta hrabi *von-der-Pahlen*.

Za odznaczającą się służbę zostają podniesieni do rang: Jenerała piechoty, Dowodzący Syberyjskim Oddzielnym korpusem, pełniący obowiązki Jenerał-Gubernatora Syberji Zachodniej, Jenerał-porucznik *Gasfort*, z zatwierdzeniem Dowodzący korpusu i Jenerał-Gubernatorem; — Jenerała jazdy, zostający przy Głównodowodzącym czynną Armiją Jenerał-porucznik *Read*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — Jenerała-porucznika, Jenerał-majorowie: Zostający przy Departam. Inżynjeryi jako Inspektor robot inżynjerskich *Jahrmerstedt*, Wojenny Jenerał-Policmajster czynnej Armii *Szepielew 1*, Budowniczy warowni Sewastopolskich *Pawłowski 1*, Członek Rady Kontroli Państwa *Miller 1*, Naczelnik 3 Okręgu Żandarmów *Burmenn 1*, Inspektor fabryk broni z orszaku J. C. Mości *xiążę Golicyn 3*, czterej ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków, — Dyrek-

tor Kancellaryi Głównodowodzącego czynną Armiją *Uszakow 2* i mianowany Zarządzającym tąż Kancellaryą, Dowódca pułku Finlandzkiego gwardyi *Kryłow 1*, i przeznaczony do zostawiania przy Oddzielnym korpusie gwardyi, S.-Petersburski Komendant baron *Saltza 1*, z zachowaniem dotychcz. obowiązków, Dowódca 3 brygady pieszej gwardyi i pułku Grenadyerów gwardyi *Sallos*, Dowódca 1 takiejże brygady i pułku Siemionowskiego gwardyi *Gildenstein*, obaj z zachowaniem dowództwa brygad, — Dowodzący 7 dywizją pieszą *Uszakow 3* i zatwierdzony Naczelnikiem tejeż; — Wojenny Gubernator miasta Orła i Orłowski Cywilny Gubernator, z orszaku J. C. Mości *Kruzenstern 2*, Naczelnik okręgów jazdy osad wojskowych: 4 ostatnich Noworossyjskich i 5 Kijowskiego i Podolskiego *Szczerbinski 1*, obaj z zachow. dotychcz. obowiązków; — Jenerał-majora, Pułkownicy: liczący się w Armii *Burakow 1* i otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą; Zarządzający Tobolską Kommissaryatską Kommissyą *Łękowski*, Zarządzający takąż Kommissyą Kremieniczugską *Pochitonow 1*, zostający do poleceń szczególnych przy Dowodczy Oddz. korpusu Straży Wewnętrznej, liczący się w Armii *Kruglikow 1*, Zarządzający Nowgorodzkiem Prowiantskim Kommissyonerstwem, liczący się w Armii *Wagunow*, Dowódca Nowomirgorodzkiego pułku Ułanów *Wojniłowicz 1*, Dowódca pułku Strzelców J. K. W. Xięcia Alberta Saskiego *Milkowski*, zostający w rozrządzeniu Ministra Wojny i Jenerał-Kwatermistrza Głównego Sztabu J. C. Mości ze Sztabu Jenerałnego *Czyrikow 1*, Dowódca Wołogodzkiego pieszego pułku *Proskuriakow 2*, ostatni ośmiu z zachowaniem dotychcz. obowiązków — z korpusu Żandarmów *Resenkampf*, z pułku Wołyńskiego gwardyi *Korotkiewicz-Noczewny*, z przeznaczeniem do zostawiania przy korpusie piechoty gwardyjskiej, z pułku Grenadyerów gwardyi *Firsow 1*, z przeznaczeniem do zostawiania przy kor-

pusie Grenadyerów i w Armii; Dowódca pułku Dragonów J. C. WYSOKOŚCI W. X. NASTĘPCY CESARZEWICZA *von Kroneck*, Dowódca Bugskiego pułku Ułanów *Gastfer 2*, Dowódca pułku Kirysyerów J. C. W. W. X. HELENY PAWŁOWNY *Brandt 2*, Dowódca Muromskiego pieszego pułku *Masłowski 2*, Dowódca Wileńskiego pułku Strzelców *Freitag von Lerinhoff*, Dowódca pułku Odeskiego Strzelców *Żygmunt*, Dowódca pułku pieszego Xięcia Karola Pruskiego *Rubiec 2*, Dowódca pułku Ułanów J. K. W. Xięcia Fryderyka Pruskiego *Ziemęcki*, ostatni ośmiu z zachowaniem dotychczas. obowiązków; — w pułkach Gwardyi zostają podwyższeni na wakanse, do rang: Sztabs-rotmistrza, Adjutant Głównodowodzącego czynną Armiją porucznik pułku Huzarów *Paniutin*, z zachow. dotychczas. obowiązków, — Porucznika, tegoż pułku Kornet hrabia *Hauke 2*, Podporucznicy: pułku Preobrażeńskiego *Jankowski*, dywizyonu konnych Pijonierów hrabia *Roniker*; — Podporucznika, Chorażowie pułku Moskiewskiego, zostający w CESARSKIEJ Wojennej Akademii *Oziembłowski*, z pozostaniem w tejże i *Starosielski*; — mianowani: Naczelnik Sztabu korpusu Inżynierów Dróg Komunikacyj, liczący się w jeździe Jenerał-porucznik *Miasojedow*, Senatoren, z pozostaniem w jeździe; Vice-Dyrektor Departamentu Inspektorskiego Ministerstwa Wojny *Kriwopiszin*, Naczelnikiem pomienionego Sztabu; Fligel-adjutant J. C. Mości Pułkownik pułku Konnej Gwardyi *Annikow 7*, pełniącym obowiązki Vice-Dyrektora pomienionego Departamentu; Dowódca Wołyńskiego pułku gwardyi, Jenerał-major baron *Koff 3*, Dowodzą 6 dywizyi gwardyi pieszej, z zachowaniem dowodztwa pułku; Jenerał-majorowie, Dowodcy pułków Karabinierów: Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Barclay de Tolly *Miasojedow 2*, Dowodzą Finlandzkiego pułku gwardyi, W. X. Fryderyka Meklemburskiego *Kafyrew*, Dowodzą pułku Grenadyerów gwardyi; Pułkownicy pułków gwardyi: Preobrażeńskiego, Fligel-adjutant J. C. Mości *Kuszelew 2*, Dowodzą pułku Karabinierów, Jenerał-Feldm. Xięcia Barclay de Tolly, Siemionowskiego Fligel-adjutant J. C. Mości baron *Bistrom*, Dowodzącym tymże pułkiem, a *Daragan 2*, Dowodzą pułku Karabinierów W. X. Fryderyka Meklemburskiego, dwaj pierwsi z pozostaniem Fligel-adjutantami; Pułkownik Bielewskiego pułku Strzelców *Markowicz 1*, Sztab-oficerem Akademii Wojennej, dla zwierzchnictwa nad kształcącymi się w niej oficerami, z zaliczeniem do Sztabu Jeneralnego, na miejsce Pułkownika Saperów *Diteriksa 2*; Naczelnik Michajłowskiej Szkoły Artylleryi, Jenerał-porucznik baron *Rosen 1*, Członkiem Rady i Inspektorem wojskowych zakładów wychowania; liczący się w artylleryi polowej, Członek wydziału Artylleryi wojennego naukowego Komitetu i Inspektor klass Michajłowskiej Szkoły Artylleryi, Jenerał-major *Rezwaj*, Naczelnikiem tejże Szkoły z pozostaniem Członkiem pomienionego Wydziału; Pułkownik Jeneralnego Sztabu *Micewicz*, Ober-Kwaternistrzem 1 korpusu piechoty.

— Przez takiż Rozkaz-dzienny 11 Kwietnia, w Wydziale

Cywilno-wojskowym, za odznaczającą się służbę podniesieni do rang: Radczy Tajnego, liczący się w Ministerstwie Wojny Rzeczywisty Radzca Stanu *Mayer*; — Rzeczywistego Radczy Stanu, Zasiadający w Radzie Departamentu Prowiantskiego z prawem głosu, Radzca Stanu *Strugow-szczykow*.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z d. 19 i 14 Kwietnia, naj-laskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego, Wielki Ochmistrz Dworu, Zarządzający Dworem J. C. W. W. X. NASTĘPCY CESARZEWICZA *Olsuffew*; — Orła Białego, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Związku Niemieckim i przy Królu Jmci Wirtembergskim Radzca Tajny, książę *Gorzakow*; — Św. Anny 1 klasy, Rzeczywisci Radczy Stanu: Zarządzający Kancellaryą Dyplomatyczną Jego Światłości Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, Hrabi Paskiewicza-Erywańskiego *Kruzenstern* i Zarządzający Archiwami Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Petersburgu *Tinkowski*; — Św. Stanisława 1 klasy, Rzeczywisci Radczy Stanu: Dyrektor Kancellaryi Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Westmann* i Zarządzający 3 Oddziałem osobnej Kancellaryi tegoż Ministerstwa *Richter*.

Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu z dnia 2 Kwietnia 1853, w Petersburgu.

«Uznając próżnowanie za źródło wszelkich przywar i złych pochopów, zwróciliśmy szczególną uwagę Naszą na dzieci urzędników, którzy się nie dosłużyli praw dziedzicznego szlachectwa. Liczba ich, wzrastając nieprzerwanie, składa, wśród innych stanów, dział osób, nie mających ani obowiązków, ani oznaczonego celu w społeczeńskim bycie. Z małemi wyjątkami tych, którzy albo dobrowolnie zaciągają się do służby wojskowej, albo znajdują możność wejścia do służby cywilnej po władzach krajowych, inni pozostają bez zatrudnienia, po większej części bez prawnych środków utrzymania się, stając się dla swych rodzin ciężarem. Przeto Rozkazuujemy: 1.) Synów ober-oficerów wojskowych i wogóle urzędników, którzy w służbie otrzymali szlachectwo osobiste i osobiste z rang poczesne obywatelstwo, ale którzy nie dosłużyli się praw dziedzicznego szlachectwa, jeżeli do lat osmnastu nie wejdą do takich zakładów Wychowania, do których, na mocy obowiązujących przepisów, mogą być przyjęci, lub nie wstąpią dobrowolnie do służby, na zasadzie praw, pochodzeniu ich zawarowanych, zaliczać, po dojściu lat 18, do wojsk uczelnych, z wyłączeniem takich, którzy dla słabości zdrowia, lub przywar ciała, do frontowej służby są niezdolni; 2.) Niniejsze prawidło rozciągnąć i na tych synów ober-oficerów, którzy, przy wypuszczeniu z Rządowych Zakładów Wychowania, nie nabędą praw, nadanych kształcącym się w tych zakładach dla wejścia do służby cywilnej i innych wydziałów, albo, chociażby praw takowych nabyli, lecz nie wejdą do służby w ciągu roku od dnia wypuszczenia. Pierwsi mają być wcielani do wojsk uczelnych niezwłocznie po wyjściu z zakładów, a ostatni po upływie roku jednego od dnia wypuszczenia, jeżeli obok tego przeszli lat

ośmnastu; i 3.) Sposób zaciągania synów ober-oficerów i urzędników do wojsk uczebnych, rozdzielania ich w takich, wypuszczania z nich do czynnej służby w Armii i Flocie, tudzież zachowania w czynnej służbie praw, z urodzenia im przez Ustawy zapewnionych, ustanawia się prawidłami osobnego Urządzenia, skreślonego na wskazanych przez Nas zasadach.

«Załączając przy niniejszym takowe Urządzenie, Rozkazyjemy Rządzącemu Senatowi, przyprowadzić je do skutku.»

— JO. Xiążę Feldmarszałek Namiestnik Królestwa Polskiego, wyjechał z Petersburga do Warszawy 21 Kwietnia (3 Maja.)

— W tych dniach odebrano tu wiadomość o zgonie P. Antoniego *Kożuchowskiego*, zaszłym w jednej z gubernij Syberyjskich, dokąd się był udał zeszłej zimy w interesach znanego właściciela kopalni i fryszerok, P. Anatola Demidow.

Po 15 Kwietnia zostawało chorych na cholera w Petersburgu 294 — w ciągu doby zachorow. 37 — wyzd. 12 — umarło 17 — po 16 Kwietnia pozostało chorych 302.

W ciągu doby zachor. 39 — wyzd. 16 — umarło 17 — po 17 Kwietnia pozostało chorych 308.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 15 (27) Kwietnia.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z dnia 3 (15) Kwietnia 1853 roku.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Właściciel dóbr, b. Naczelnik Wydziału w Okręgu Naukowym Warszawskim, emeryt Kazimierz Sufczyński, Radcą Dyrekcji Ubezpieczeń w powiecie Stanisławowskim; Dziennikarz Dyrekcji Ubezpieczeń Gwałbert Matuszewski, pełniącym obowiązki Buchaltera 3 klasy; Pomocnik Archiwum Antoni Vorbrott, pełniącym obowiązki Dziennikarza, i Kancellista Franciszek Manugiewicz, pełniącym obowiązki Pomocnika Archiwum w tejże Dyrekcji.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Sekretarz leśny w Rządzie Gubernijalnym Radomskim Roman Frank, pełniącym obowiązki Nadleśniczego leśnictwa Kielce; Sekretarz Sekcyi Prawnej w Wydziale Dochodów Niestających Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Franciszek Wierzbowski, pełniącym obowiązki Kontrolera Kassy powiatu Kieleckiego; Assystent Kassy Urzędu Konsumcyjnego miasta Warszawy Franciszek Jarzyna, pełniącym obowiązki Sekretarza Sekcyi prawnej w Wydziale Dochodów Niestających w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu; spadły z etatu b. Poborca Komory Merecz, Ignacy Polkowski, pełniącym obowiązki Assystenta Kassy Urzędu Konsumcyjnego miasta Warszawy; Adjunkt w Wydziale Kontrolli Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Wik-

tor Pilitowski, pełniącym obowiązki Sekretarza, i Kancellista Tadeusz Fechner, pełniącym obowiązki Adjunkta w tymże Wydziale.

— NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutku przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, raczył Najlaskawiej zezwolić na udzielenie Leśniczemu lasów Osieckich, Pleśniarskiemu, za ujęcie współnika przestępcy Hakla, Głabińskiego, który zdołał zbiedz z Warszawy, medalu srebrnego, z napisem: «za ycepcie», na wstążce orderu Św. Włodzimierza, w dziurce od guzika nosić się mającego.

— N. PAN, w skutku przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, Najmilościwiej zezwolić raczył na złagodzenie kary Ludwikowi Szade, za przestępstwo polityczne pozbawionemu wszelkich praw i zesłanemu na lat dwa do robot ciężkich w kopalniach w Syberji, przez uwolnienie go od robót rzeczonych, z pozostawieniem w Syberji na osiedlenie, jeżeli obecne jego postępowanie jest dobre.

— Dnia 8 Stycznia, na przedstawienie Głównozarządzającego Drogami Kommunikacyj i publicznymi robotami, oparte na świadectwie Namiestnika Królestwa Polskiego, o zaszczytnie pilnej służbie, pełn. obow. Inżyniera Gubernijalnego gub. Lubelskiej, Assesor Kolleg. Dunin, ozdobiony został orderem Św. Anny 2 klasy.

— Rozkazem CESARSKIM, otrzymali order Św. Anny 2 klasy: Młodszy Ordynator Lubelskiego Szpitala wojskowego, Sztab-Lekarz, Assesor Kolleg. Patrykiewicz, za poświęcenie się przy ratowaniu ubogich mieszkańców Lublina i okolicy, dotkniętych cholera, Zostający przy Naczelniku Inżynierów czynnej Armii do szczególnych poruczeń, Pułkownik Inżynierów polowych Rydzewski, i Kapitan Inżynierów polowych Krasznin-Samarin.

(G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

DANIAJA.

KOPENHAGA, 18 Kwietnia. (Przez telegraf.) 15 Kwietnia Sejm połączony wszczął po raz trzeci rozprawy nad Poselstwem Królewskim, ustanawiającem porządek Następstwa Tronu. Przez następny dzień 16 Kwietnia, tenże przedmiot był roztrząsany na dwóch posiedzeniach, ranném i wieczornem, nakoniec, 17 b. m. przyszło do głosowania, w którym Poselstwo Królewskie miało za sobą 97 a przeciw 45 głosów i przeto zostało uchylone, dla braku dostatecznej większości.

Kopenhaga, 19 Kwietnia, wieczorem. (Przez telegraf.) Obie Izby zostały rozpuszczone; nowe wybory naznaczone na 17 Maja dla Drugiej, a 3 Czerwca dla Pierwszej Izby.

Podług gazety *Fadrelandet* przez dni 15 i 16 Kwietnia wojska miały rozkaz trzymania się po koszarach.

— Gazeta *Börsenhalle* donosi pod dniem 22 Kwietnia, że wilij, Gabinet uległ następnym częściowym zmianom:

Radzca Tajny Oerstedt mianowany Pierwszym Ministrem, P. Bluhme, były Prezes Gabinetu, pozostaje Ministrem Spraw Zagranicznych, P. Bang, obok portfelu Spraw Wewnętrznych, otrzymuje kierunek Ministerstwa Oświecenia, na miejsce P. Simony, który wychodzi do dymissyi. Inni Ministrowie jako, Skarbu, hrabia Sponneck, Wojny Hansen, Sprawiedliwości Scheel, Sekretarze Stanu: do spraw Schleswigu hrabia Moltke i Holstein-Lauenburgu hrabia Reventlow-Criminil, zachowują swoje wydziały.

(J. de S.-P.)

NIEMCY.

WIEDEN, 16 Kwietnia. Papież przesłał Banowi Jellacyz ozdoby brylantowe orderu wojennego świętego Grzegorza, przy Reskrypcie nader łaskawym.

— Prymas Węgierski, kardynał Scitowski i Ban Jellacyz wyjechali z Wiednia: pierwszy do Gran, drugi do Agram.

(P. P.)

PRUSSY. Druga Izba 147 głosami przeciw 130 odrzuciła projekt Rządowy o nadaniu Ministrowi Spraw Wewnętrznych władzy zabraniać wprowadzenia do kraju publikacyj, które za szkodliwe uzna. Po tym wypadku Minister oświadczył, iż pomimo to, Rząd będzie czynił swoją powinność.

— Radzca trybunału miasta Berlina Norner, mianowany Prokuratorem Stanu przy sądzie wyznaczonym na sprawę o świeżo odkrytym spisku, wyjechał do Londynu. Twierdzą, że ta podróż ma związek z odkryciem broni i amunicyi w domu P. Hale w Londynie, i że ta ostatnia sprawa miała swoje rozgąszenia w Berlinie.

(J. de S.-P.)

DREZNO. J. K. W. Xiążę Albert wyjechał 14 Kwietnia ztąd do Wiednia, gdzie ma zabawić kilka tygodni.

(P. P.)

NASSAU. Zarząd Dóbr Skarbowych nabył na własność sławne wody siarczane Weibachskie.

(J. de S.-P.)

BREMA. Czeladnicy stolarscy, Członkowie klubu tajnego, świeżo odkrytego, wszyscy zostali wygnani z naszego miasta.

(P. P.)

SZWECYA.

STOCKHOLM, 16 Kwietnia. Z powodu zupełnego powrotu do zdrowia Króla Jmci, odprawione było 13 b. m. uroczyste nabożeństwo dziękczynne w Kaplicy pałacowej, które się powtórzy w następną Niedzielę po całym kraju. Wczora wieczorem Król Jmci był w teatrze na Operze *Prorok*. Za ukazaniem się N. Pana, cała Publiczność powstała i zażądała, iżby był odspiewany hymn narodowy, który, po ukończonem widowisku, został jeszcze powtórzony.

(J. de S.-P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 19 Kwietnia. Wczora w Izbie lordów Lord Westmoreland przedstawił swój wniosek o naznaczeniu śledztwa w przedmiocie sposobu nauczania w Kollegium Katolickim w Maynooth, utrzymywanem od Skarbu. Pierwszy Minister, hrabia Aberdeen, odmówił wszelkich rozpraw we względzie tak zwanych zawłaszczeń Papieżkich i znajdował, że po 60 latach, w ciągu których Parlament zatwierdzał

wydatek na Kollegium w Maynooth, zapożno jest upominać Szlachetną Izbę, iż zdradza swe obowiązki względem kraju i Boga, ponieważ szlachetny lord dowiedział się, że w Kollegium katolickim nie nauczają dogmatów Protestantyzmu. Ten wniosek daje zgadnąć, że jego celem nie jest żadne śledztwo, ale po prostu zniesienie Kollegium.

Po długich rozprawach, w których po kolei za i przeciw wnioskowi najznakomitsi członkowie głos zabierali, takowy został odrzucony 110 głosami przeciw 53.

W Izbie Gmin, Minister Skarbu, P. Gladstone, przedstawił swój budżet na rok 1853 — 1854. Podług jego wyrachowań Przychód wyniesie 52,990,000 a Rozchód 52,183,000 f. st. tak, iż za pewnemi odtrąceniami, czystej przewyżki będzie 700,000 funt. sterl.

Minister zamierza przedłużyć podatek od dochodów (income-tax); w pierwszych dwóch latach będzie płacono po 7 denarów od funta st. dochodu, w dwóch następnych po 6, a w trzech ostatnich po 5 denarów. Tuszy Minister, że w roku 1860, po upływie lat siedmiu, Skarb będzie mógł się obejść bez tego podatku, który tymczasem będzie rozciągnięty na dochody od 100 f. st. z opłatą po 5 denarów, oraz utrzymany w Irlandyi, gdzie natomiast zniesiono będzie annuat konsolidowanych na 5 milionów funtów. Powiększone zostają podatki od spadków i od trunków, a zniesiona akcyza od mydła, stępel od dodatków do gazet i zmniejszony pobór od ogłoszeń po gazetach.

Izba, w Komitecie, przyjęła wniesienia P. Gladstone.

19 b. m. w Izbie Gmin, przyjęto wniosek sir B. Hall, iżby wyprowadzone było śledztwo o nadużyciach, popełnionych w Wydziale Marynarki za czasu rządów Gabinetu lorda Derby. Wniosek ten był popierany zarówno przez członków obecnego i dawnego Gabinetu.

Londyn, 21 Kwietnia. (Przez telegraf.) Odebrano wiadomość, przez statek parowy przybyły z New-York, że zajęcie San Juan de Nicaragua z rozkazu Konsula Angielskiego, z którego się obawiano zwiłkań z Rządem Stanów Zjednoczonych, nie pociągnęło takowych skutków za sobą i wszystko zostało złatwione przez układ.

— Gazeta *Times*, z tą nieubłaganą logiką i pewnością sądu, które ją odznaczają, natrząsa się z tych, którzy radzą Kossuthowi, iżby wytoczył process o potwarz, albowiem amunicye zostały znalezione nie w jego mieszkaniu, ale na fabryce P. Hale. *Times* objaśnia, że Kossuth mieszkał dawniej w tymże domu i nie przestawał z P. Hale utrzymywać stosunki. Jeżeliby się nawet żaden polityczny cel ze śledztwa nie wykazał, zawsze ten, kto wśród miasta trzyma tak wielką ilość palnych materiałów, z mocy praw angielskich, musi surowej uleść karze.

Londyn, 22 Kwietnia. Piszą z Malty do gazety *Times* z dnia 12 Kwietnia, że flota angielska stoi zawsze jeszcze w tym porcie, ale że admirał spodziewa się przez przyszłą pocztę odebrać rozkaz wyjścia na morze:

— W mowie, którą lord Redcliffe, za przybyciem do Kon-

stantynopola, miał do anglików, tam zamieszkałych, mówił szczególnie o tém, iż należy myśleć wyłącznie o przyszłości Turcyi, że Królowa zamierza szczerze dopomagać Sultanowi do upożytecznienia zasobów kraju, zapewnienia jego pomysłności przez ulepszenie systematu Rządu. Nie tań przed sobą trudności tego przedsięwzięcia, powiększonych jeszcze w ostatnich czasach przez wszystkim wiadome zwikłania polityczne, ale trudności takowe będą mogły być uprzątnięte, i t. d. Zresztą poseł nie namieniał o posłannictwie Xięcia Mienszikowa, ani o porozumieniu się Gabinetów Londyńskiego i Paryżskiego na wszelki przypadek.

Londyn, 26 Kwietnia. (Przez telegraf.) Wczora Izba Lordów przyjęła ostatecznie bill o dobrach Duchowieństwa w Kanadzie, odrzuciwszy wniosek lorda Derby; przedwczora uchylona też została poprawa, podawana do tego billu przez Biskupa Londyńskiego.

W Izbie Gmin, 21 Kwietnia, przy rozbiórce wniosków finansowych Pana Gladstone, odrzucono 234 głosami przeciwnych 175 poprawę P. Kelly, tyczącą się pewnego szczegółu wymiany akcyj Oceanu Południowego, a następnie projektu Ministra zostały przyjęte.

— Królowa Jmć ma się tak dobrze, że 30 bież. m. wyjedzie na wyspę Wight, gdzie dwa tygodnie zabawi.

(*J. de S.-P.*)

FRANCYA.

PARYŻ, 20 Kwietnia. Wczora Izba Prawodawcza roztrząsała dalej projekt prawa tyczący się sztabu wojska morskiego. Rozprawy były dość ożywione i w liczbie głosów, którymi projekt został przyjęty, znalazło się 37. czarnych przeciwnych 188 białym. Pierwszy to raz tak liczna opozycja objawiła się w Izbie.

— Znalazło się w Izbie Prawodawczej dwóch członków, którzy poszli za przykładem hrabi de Montalembert i odmówili udziału w składce na bal dla Cesarstwa JJ.; są to Xiążę d'Uzès i margrabia de Civrac.

— Od niejakiego czasu protestantyzm zaczął się być szereg po niektórych miejscowościach Francyi, i zrazu Władze, na zasadzie praw o swobodzie wyznań, nie opierały się tym postępom. Wszakże w ostatnich czasach gazety zagraniczne protestantskie z wielkiem oburzeniem doniosły o zamknięciu w gminie Tarsac, Dep. de la Charente, jednego kościoła tego wyznania. Dowiadujemy się teraz, że mniemana propaganda protestantska była tylko płaszczykiem, pod którym ukrywały się knowania rewolucyjne i że pod pretekstem nabożeństwa, w Kościołach zbierali się spiskowi.

Paryż, 21 Kwietnia. Wczora był dzień urodzin Cesarza; Monitor dzisiejszy donosi, że uroczystość ta została odłożona na 15 Sierpnia, dzień świętego Napoleona.

— Wczora Minister Spraw Zagranicznych z Posłem Pruskim podpisali ugodę, ułatwiającą stosunki pocztowe między Francją i Prusami.

— *Indépendance Belge* doniosła była przed niejakim czasem, że z polecenia Cesarza Francuzów, Poseł nasz pro-

sił Cesarza Austriackiego o wydanie zwłok Xięcia Reichstadt; teraz też gazeta zawiera wiadomość, że takowemu żądaniu zostało wręcz odmówiono. (Gdy *Indépendance* częstokroć sama wyrabia, a potem odrabia nowiny polityczne, umieszczamy niniejszą pod wielkiem wątpliwem, azali jest uzasadnioną.)

Paryż, 22 Kwietnia. Cesarz Jmć ułaskawił P. Raspail, który siedział zamknięty w Doullens w skutek wypadków 15 Maja, pod warunkiem, iżby się wyniosł z kraju. P. Raspail udaje się, jak zapewniają, do Belgii.

Paryż, 23 Kwietnia. (Przez telegraf.) Dekretem ogłoszonym w Monitorze dzisiejszym, Marszałek de St. Arnaud, po zupełnem wyzdrowieniu przybył do Paryża, przywrocony zostaje do Zarządu Wydziałem Wojny, w czem był zastępowany przez P. Ducos, Ministra Marynarki. (*J. de S.-P.*)

NIDERLANDY.

Pomimo wypadku głosowania, przyjaźnego Ministrom, który zaszedł na Stanach Powszechnych w przedmiocie kwestyi o wprowadzeniu hierarchii katolickiej, Gabinet w massie wyszedł do dymissyi. Depesza telegraficzna z Hagi, z dnia 19 Kwietnia, donosi:

«Król przyjął dymissye PP. Thorbecke, Vanbosse, Strens i Van Zuylen; dymissye PP. Pahud, Ensle, Forstner i Dambenoy nie są jeszcze przyjęte. Na miejsce wychodzących z Gabinetu mianowani: P. Van Hall Ministrem Spraw Zagranicznych, Dektor Donker Curtius Sprawiedliwości, Van Reenen Burmistrz Amsterdamu, Spraw Wewnętrznych, Van Doorn, Członek 2 Izby, Ministrem Skarbu.

(Inna depesza telegraficzna, z dnia 21 Kwietnia, z Hagi, donosi, że sessya Stanów Powszechnych została zamknięta.)

Haga, 22 Kwietnia. (Przez telegraf.) Wczora sessya Stanów została zamknięta Dekretem Królewskim.

Innym Dekretem utworzony został nowy Wydział dla zarządu mostami, drogami, kanałami i rzekami, (Waterstaat) oraz w ogóle dla nadzoru nad przemysłowością kraju. Inżynier naczelny, P. van der Kun został mianowany Szefem tego wydziału.

(*J. de S.-P.*)

SZWAJCARYA.

Gazeta Pruska daje w całej rozciągłości notę Sprawującego interesa Austrii, hrabi Karnickiego, do Prezesa Rady Federalnej Helweckiej. Ta nota wyszczególnia fakta, które spowodowały blokadę granicy od Tessino, i nie obiecuje żadnego w tym względzie sfolgowania, dopokąd Rząd Federalny nie zobowiąże się stanowczo do wypełnienia warunków następujących, których zaskutecznienie może jedynie Rządowi Austriackiemu przedstawić rękojmię bezpieczeństwa na przyszłość: «Żaden wychodec polityczny nie będzie cierpiany w kantonie Tessino ani Grizenów, jedenastu, którzy w tej chwili są w Tessino, mają takowy opuścić i żaden od tego wyjątek nie może mieć miejsca bez pozwolenia Austrii. Dla zapewnienia skuteczności tego środka wspólny od obu Rządów nadzór będzie ustanowiony. Wychodcy, którzy nadużyją gościnności udzielonej im przez Szwajcaryą przez nale-

żenie do knoń rewolucyjnych, nie będą cierpieni na całej przestrzeni ziemi Helweckiej i będą wysłani za pierwszym o to dopomnieniem się w drodze dyplomatycznej. Nakoniec nota przypomina sprawę Kapucynów i Seminarjów, której końca Austria niecierpliwie oczekuje, dla przywrócenia stosunków dobrego sąsiedztwa.

Nota ta sprawiła w Bernie największe wrażenie i wszyscy zrozumieli, że zaiscie, jeżeliby się nie poddano warunkom przez Austrię wymaganym, nie będzie już mogło być zławione drogą dyplomatyczną.

— Podług depeszy telegraficznej z Frankfurtu, odebranej w Berlinie z dnia 23 Kwietnia, o godzinie 5 po południu, gazeta *Merkury Szwabski* w tej chwili donosi, że powstanie wybuchnęło 22 we Friburgu i że 300 wieśniaków, pod wodzą Perrier, zaatakowali miasto. Wielu było zabitych, sam Perrier raniony, wygrana została przy prawej władzy.

(J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. W gazecie *Korrespondencya Austriacka*, pod rubryką *Turin*, 15 Kwietnia, donoszą, że w tém mieście krąży nowe pismo Mazziniego, w którym, z cynizmem sobie właściwym, ten burzyciel wyklada swoje zgubne zasady.

Podług gazety Augsburskiej, podobną do prawdy jest rzeczą, iż Mazzini znajduje się dotąd w Genui albo w Nice.

— Depesza telegraficzna donosi, że Poseł Austriacki, P. d'Appony, wrócił tu 22 Kwietnia ze swej wycieczki do Mediolanu, co dowodzi, że Austria, nie wetuje za wyjazd posła Sardynskiego z Wiednia i utrzymuje swojego reprezentanta w Turynie.

(J. de S.-P.)

GRECYA.

Gazeta Triestska potwierdza wiadomość o domaganiu się przez Turcyą trzech wsi z eparchii Karpenisi, które Porta poczytuje za należące do terytorium tureckiego. Niewiadoma jest jeszcze odpowiedź Rządu Greckiego, to tylko pewna, że wojska Greckie nad granicą (w Lamia) zostały wzmocnione 1000 ludzi i artylleryą.

(J. de S.-P.)

TURCYA.

Piszą z Konstantynopola 7 Kwietnia, że pułkownik Rose, który jest jak najgorzej z Posłem Angielskim lordem Redcliffe, wyjeżdża tegoż dnia do Malty, a zamtąd do Anglii.

— Gazeta Paryzka *Patrie* objaśnia następnie nowiny o powstaniu, jakoby w Konstantynopolu zaszłém, o którym donosiły depesze telegraficzne Wiedeńskie:

Statki parowe zaprowadzone w Bosforze wielką wyrządziły szkodę licznej klasie łódkarzy Stambulskich. Dwa lub trzy tysiące barek i łódek, każda o dwóch lub trzech wiosłarzach, zebrały się przed pałacem Sułtańskim w Czeregan w celu proszenia Monarchy o wzgląd na ich położenie.

Prośba ich oddana została Reuf paszy i na tém się skończyła ta mniemana demonstracya, która nie w sobie nie miała politycznego. (J. de S.-P.)

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Nowiny z New-York są po 9 Kwietnia. Wiadomość o cofnięciu wyprawy do Japonii została urzędowie odwołana.

MEXYK. Podług wiadomości z Mexico po 21 Marca, w dniu 17 tegoż miesiąca przystąpiono do obliczenia głosów na wybor Prezydenta Rzeczypospolitej Meksykańskiej i okazało się, że obranym został znany były Prezydent, Jenerał Santa-Anna. Wieść krąży, potrzebująca wszakże potwierdzenia, że Santa-Anna ma zamiar poddać kraj nanowo pod zwierzchnictwo Hiszpanii i utworzyć w Meksyku Vice-Królestwo.

(J. de S.-P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, 27 Kwietnia. (Przez telegraf.) Poczta z Konstantynopola po 18 b. m., odebrana w Trieście, zawiera wiadomość, że spokojność w tej stolicy panować nie przestawała.

— Podróż Cesarza Jmci do Wenecyi i Werony została odłożona z powodu spodziewanego przybycia do Wiednia Króla Jmci Pruskiego i Króla Jmci Bawarskiego.

(J. de S.-P.)

LONDYN, 26 Kwietnia. (Przez telegraf.) W Izbie Lordów, Minister Spraw Zagranicznych, Lord Clarendon, oświadczył, że całość Państwa Tureckiego nie jest bynajmniej zagrożona z zewnątrz i że pokój Europy naruszony nie będzie.

— Otrzymano poczty: z Calcutta po 19 a z Bombay po 26 Marca. Mimo to, że liczba stronników zdetronowanego Króla Awy powiększa się, niemasz wątpliwości o bliskim ukończeniu wojny Birmańskiej z ustąpieniem na rzecz Anglii prowincyi Pegu i wynagrodzeniem kosztów wojny.

Z Chin donoszą, że Nankin i Wukang opanowane zostały przez powstańców. Zdaniem gazet indyjskich, Cesarz Chiński, bez pomocy Mocarstw europejskich, nie będzie mógł utrzymać się na tronie.

(J. de S.-P.)

PARYŻ, 26 Kwietnia. Szerzy się pogłoska o odwołaniu floty francuzkiej z wód Greckich, kilka jej okrętów mocno ucierpiały w podróży i nie będą się mogły obejść bez naprawy.

— Główny oskarżony w sprawie maszyny piekielnej Marylskiej Gaillard, znajduje się na teraz w Londynie, gdzie jest w ścisłych stosunkach z tam zostającymi wychodzącymi demokratycznymi francuzkami.

— Pogłoska o zamiarze Cesarza przeniesienia zwłok Napoleona do grobowców Królów Francuzkich w Saint Denis, nabiera podobieństwa do prawdy.

(J. de S.-P.)